

Plan van aanpak NAL-Regio Oost Nederland

28 maart 2024

 Sluit aan

Afspraken uit de SOK (Artikel 11, lid 2 + 3)

- Regionale Aanpak Laadinfrastructuur
 - Opleveren: 1 april 2024
 - Format: Vrije keuze in de regio, geen afspraken in de SOK
 - Inhoud: Lange termijn strategie en aanpak gebaseerd op de afspraken uit de SOK
- Plan van Aanpak
 - Opleveren: 1 april 2024 (daarna jaarlijks 1 december)
 - Format: Dit document
 - Inhoud: Beschreven aanpak per artikel uit de SOK voor het komende jaar
- Voortgangsrapportage
 - Opleveren: 1 April 2025
 - Format: Vergelijkbaar met dit document met andere onderdelen in de tabel
 - Inhoud: Reflectie op het plan van aanpak per artikel uit de SOK

Opbouw aanpak

- Onderwerp
- Relevante tekst SOK
- Eventuele deadline
- Status
- Primair verantwoordelijk
- In samenwerking met
- **AANPAK**

Interne organisatie NAL-regio Oost

- In de loop van 2024 starten er 3 laadconsulenten in vast dienstverband. De huidige ingehuurd laadconsulenten worden ingezet als inhoudelijk specialisten.
- Organisatie begin 2024: 10,2 fte
 - 4 opdrachtgevers (2 in elke provincie, totaal 3,4 fte)
 - 5 laadconsulenten (3,2 fte)
 - 2 contractmanagers (1,2 fte)
 - 1 technisch contractmanager (0,2 fte)
 - 1 projectondersteuner (0,4 fte)
 - 1 projectmedewerker (0,6 fte)
 - 1 communicatieadviseur (0,6 fte)
 - 1 adviseur logistiek laden (0,6 fte)
 - Opdrachtnemers voor losse opdrachten

Jaarplan 2024

Top 4 Risico's & Speerpunten

Risico's

1. Netcongestie
2. Maatwerk mogelijkheden: Schaarste menselijk kapitaal bij de netbeheerders om mee te denken aan maatwerkoplossingen.
3. Fysieke ruimte
4. Beschikbaarheid van mensen

Speerpunten

1. Aanpak netimpact
2. Bedrijventerreinen aanpak
3. Concessies
4. Aanpak snelladen

Kennisvragen

Met deze vraagstukken gaan we regionaal en bij voorkeur landelijk aan de slag:

In willekeurige volgorde:

- Communicatie naar e-rijder bij toepassing netbewust laden
- Laadzekerheid in tijden van netcongestie
- VPA – praktijkervaringen delen
- Stimuleren van semipubliek en privaat laden (inclusief slim laden)
- Wat moet minimaal mee in de pMIEK-processen en hoe zorgen we voor betrouwbare informatie.
- Ruimtelijke inpassing – komen tot oplossingsrichtingen voor inpassing van grotere aantallen laadpalen in 2030-2035
- ZE Vracht: hoe omgaan met onzekerheden (batterij, waterstof, etc), ook in relatie tot prognoses
- Prijstransparantie (o.a. implementatie)

Elektrische personen- en bestelvoertuigen

Landelijk dekkend laadnetwerk – artikel 3

(sheet 1 van 2)

Relevante tekst SOK	Realiseren of faciliteren van het basisnetwerk voor regulier laden van elektrische personen- en bestelvoertuigen in samenwerking met de inliggende gemeenten voor 2026
Omschrijving en/of KPI's	1. Analyse witte vlekken (zie 2 ^e en 3 ^e KPI op volgende sheet)
(eventuele) Deadline	1. juli 2024
Status	1. Work in Progress
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider en Laadconsultenten
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	1. Gemeenten
Aanpak	<ol style="list-style-type: none">1.<ol style="list-style-type: none">a. Analyse van kaart 'witte vlekken' en de plankaarten met als resultaat inzicht in de witte vlekken waarvoor nog geen potentiële locatie is aangewezen op de plankaart.b. In gesprek met gemeente over de witte vlekken waarvoor nog geen locatie is aangewezen op de plankaart. Resultaat (afhankelijk van de locatie): extra locaties aanwijzen op de plankaart OF een onderbouwing waarom de witte vlek niet wordt gevuld.c. Categoriseren van witte vlekken om iig inzichtelijk te maken welke locaties via de gebruikelijke concessie-procedure kunnen worden gerealiseerd, voor welke locaties extra actie nodig is, en welke locaties niet worden ingevuld inclusief onderbouwing.d. Met I&W bespreken welke witte vlekken we niet invullen, inclusief onderbouwing.

Landelijk dekkend laadnetwerk – artikel 3

(sheet 2 van 2)

Relevante tekst SOK	Realiseren of faciliteren van het basisnetwerk voor regulier laden van elektrische personen- en bestelvoertuigen in samenwerking met de inliggende gemeenten voor 2026
Omschrijving en/of KPI's	2. Opstellen Uitvoeringsaanpak Basisnetwerk Oost-Nederland, rekening houdend met zowel concessie- als 'Open Markt Model (OMM)'-gemeenten. 3. Start uitvoering Uitvoeringsaanpak Basisnetwerk Oost-Nederland
(eventuele) Deadline	2. Oktober 2024 3. Vanaf oktober 2024
Status	2 + 3. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	2. Projectleider 3. Projectleider
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	2 + 3. Gemeenten, contractmanagement, concessiehouder, CPO's OMM-gemeenten, provinciale collega's juridische zaken en subsidieverlening
Aanpak	2. a. Afspraken met de concessiehouder over de witte vlekken die via de concessie worden ingevuld. b. Afspraken met OMM-gemeenten hoe de witte vlekken in te vullen. c. In geval financiële bijdrage nodig voor realisatie witte vlekken, een uitwerking opstellen hoe dit te organiseren 3. Implementatie van de Uitvoeringsaanpak

Landelijk dekkend laadnetwerk snelladen – artikel 3

(sheet 1 van 2)

Relevante tekst SOK	Realiseren of faciliteren van het basisnetwerk voor snelladen van elektrische personen- en bestelvoertuigen in samenwerking met de inliggende gemeenten (met uitzondering van verzorgingsplaatsen)
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Verkennen hoe gemeenten met maatwerk te ondersteunen bij de realisatie van snelladers.2. Organiseren van maatwerk voor gemeenten bij snelladen (zie 3^e KPI op volgende sheet)
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. April 20242. Juli 2024
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Work in Progress2. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	<ol style="list-style-type: none">1. Gemeenten, netbeheerders2. Gemeenten, netbeheerders, interne jurist, inkoopadviseur en subsidieadviseur
Aanpak	<p>In 2023 is de haalbaarheid verkend van een concessie voor gemeenten om binnenstedelijke snelladers te realiseren. Dat bleek vanwege netcongestie niet haalbaar. Op dit moment wordt verkend op welke manieren we gemeenten met maatwerk kunnen ondersteunen.</p> <p>Het realiseren van een basisnetwerk snelladen is sterk afhankelijk van de nog te bepalen definitie en oplossingen voor netcongestie. We delen onze ervaringen in de werkgroep Versnellen proces.</p>

Landelijk dekkend laadnetwerk snelladen – artikel 3

(sheet 2 van 2)

Relevante tekst SOK	Realiseren of faciliteren van het basisnetwerk voor snelladen van elektrische personen- en bestelvoertuigen in samenwerking met de inliggende gemeenten (met uitzondering van verzorgingsplaatsen)
Omschrijving en/of KPI's	3. Provinciaal beleid opstellen voor (snel)laadinfrastructuur langs provinciale wegen/op provinciale gronden. Waaronder het bepalen van de provinciale rol in de verdere uitvoering.
(eventuele) Deadline	3. Oktober 2024
Status	3. Work in Progress
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider en beleidsadviseur
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	3. Interne collega's mobiliteit, wegbeheer, juridische zaken, energietransitie/energie-infrastructuur, netbeheerders
Aanpak	Voor beide provincies is een lijst opgesteld met kansrijke (snel)laadlocaties langs provinciale wegen/op provinciale gronden. De lijst is met interne collega's en marktpartijen besproken en wordt vertaald naar provinciaal beleid.

Verdichten regulier laden – artikel 3

Relevante tekst SOK	Het verdichten van het basisnetwerk voor regulier laden voor elektrische personen- en bestelvoertuigen om te blijven voldoen aan de definitie landelijk dekkend laadnetwerk voor regulier laden
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Nadere verkenning van methodiek die we willen implementeren en daar besluit over nemen.2. Afspraken maken met Concessiehouder om methodiek 'verdichten basisnetwerk' door te voeren in de concessie en dit implementeren, inclusief planning van implementatie.3. In gesprek met OMM-gemeenten over mogelijkheden om deze methodiek toe te passen.
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. Juli 20242. Oktober 20243. Juli 2024
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Work in Progress2. To do3. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	<ol style="list-style-type: none">1. projectleider2. Contractmanager3. Laadconsulent
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Gemeenten, concessiehouder, CPO's, mogelijk partijen die ondersteunende tooling verzorgen (workflow, plankaart, monitoringsdashboard)
Aanpak	<ol style="list-style-type: none">1. Nadere verkenning tbv besluit over definitieve methodiek die we willen implementeren.2. Met concessiehouder de gewenste methodiek bespreken en in beeld brengen wat nodig is voor implementatie, waaronder eventuele aanpassing van ondersteunende tooling.3. OMM-gemeenten meenemen in het belang om het basisnetwerk te verdichten, met hen bekijken welke methodiek daar het beste bij past en wat nodig is voor implementatie.

Verdichten snelladen – artikel 3

Relevante tekst SOK	Het verdichten van het basisnetwerk voor snelladen van elektrische personen en bestelvoertuigen om te blijven voldoen aan de definitie landelijk dekkend laadnetwerk voor snelladen (met uitzondering van verzorgingsplaatsen)
Omschrijving en/of KPI's	Geen actie op in 2024. Afhankelijk van de te bepalen definitie. Focus ligt in 2024 op het basisnetwerk en het organiseren van maatwerkondersteuning ten behoeve van de realisatie van snelladers.
(eventuele) Deadline	Nvt
Status	1. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	Nvt
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Nvt
Aanpak	Zie bij omschrijving

Laden semipubliek en privaat – artikel 3

Relevante tekst SOK	Het stimuleren van de realisatie en het openstellen van laadinfrastructuur op semipubliek en privaat terrein voor elektrische personen- en bestelvoertuigen, via eigen inzet en de handvatten die de Rijksoverheid hiervoor beschikbaar stelt;
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Afronden Verkenning naar mogelijkheden om het laden op privaat en semi-publiek terrein te stimuleren en te faciliteren2. Opstellen Aanpak Semipublieke en Private laadinfrastructuur (waaronder het stimuleren van het openstellen van private laadinfra), bepalen en organiseren benodigde capaciteit voor uitvoering.3. Start uitvoering Aanpak Semipublieke en Private laadinfrastructuur
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. Maart 20242. Juli 20243. Okt 2024
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Work in Progress2. To Do3. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Gemeenten, netbeheerders, evt brancheorganisaties, landelijke partners zoals het NKL
Aanpak	De verkenning biedt inzicht in de doelgroepen die kansrijk zijn om privaat en semipubliek laden te stimuleren. Op basis van de resultaten bepalen we de aanpak en organiseren we de uitvoering.

Samenwerking Rijkstaken – artikel 3

Relevante tekst SOK	Samenwerken aan de opstelling van de definitie van een landelijke dekkend netwerk voor snelladen en het opstellen van prognoses voor personen- en bestelvoertuigen
Omschrijving en/of KPI's	Deelname aan het landelijke proces om te komen tot een definitie van een landelijk dekkend netwerk voor snelladers
(eventuele) Deadline	Juli 2024 (onder voorbehoud van start landelijk proces)
Status	1. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	projectleider
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Landelijke partners
Aanpak	Aansluiten bij het landelijke proces.

Elektrische vrachtvoertuigen

Publieke snellaadinfrastructuur – artikel 4 (sheet 1 van 3)

Relevante tekst SOK	Realiseren of faciliteren van publiek toegankelijke (snel)laadinfrastructuur voor elektrische vrachtoertuigen conform de samenwerking zoals benoemd in artikel 4.2 lid 4. (met uitzondering van verzorgingsplaatsen)
Omschrijving en/of KPI's	Er zijn 3 hoofdthema's te onderscheiden; 1. Corridor laden. 2. Laden bij Bedrijventerreinen. 3. Laden bij het eigen bedrijf. Deze worden elk op een verschillende sheet toegelicht. Corridor laden: 1. Bepalen of aangewezen locaties LoLa naar volgende fase gaan. 2. Positie bepalen rondom vraagstukken grondposities en vroegtijdige aanvraag netaansluiting.
(eventuele) Deadline	1. Mei 2024 2. November 2024
Status	1. Work in Progress 2. Work in Progress
Primaire verantwoordelijkheid	1. Projectleider Logistiek 2. Opdrachtgevers
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	1. Logistiek Laden (LoLa), Netbeheerders, gemeentes, Oost NL, Logistics Overijssel, Rijkswaterstaat, I&W, TEN-T programma 2. Provincies, LoLa, gemeentes
Aanpak	Sluiten aan bij het landelijke programma Logistiek Laden (LoLa). Deze hebben 10 zoekgebieden in beide provincies aangewezen.

Publieke snellaadinfrastructuur – artikel 4 (sheet 2 van 3)

Relevante tekst SOK	Realiseren of faciliteren van publiek toegankelijke (snel)laadinfrastructuur voor elektrische vrachtoertuigen conform de samenwerking zoals benoemd in artikel 4.2 lid 4. (met uitzondering van verzorgingsplaatsen)
Omschrijving en/of KPI's	Laden op bedrijventerreinen. <ol style="list-style-type: none">1. Afronden extra opdracht Logistieke Plankaarten.2. Afronden en opleveren netpotentiescan
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. Maart 2024.2. Juni 2024.
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Work in progress2. Work in Progress
Primaire verantwoordelijkheid	<ol style="list-style-type: none">1. Laadconsulent2. Adviseur Logistieke Laadinfrastructuur
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	<ol style="list-style-type: none">1. Netbeheerders, gemeentes, Consortium onderleiding van Arcadis.2. Netbeheerders, Viloantis, Groendus, DEP, bedrijventerreinen
Aanpak	Bedrijventerreinenaanpak

Publieke snellaadinfrastructuur – artikel 4 (sheet 3 van 3)

Relevante tekst SOK	Realiseren of faciliteren van publiek toegankelijke (snel)laadinfrastructuur voor elektrische vrachtoertuigen conform de samenwerking zoals benoemd in artikel 4.2 lid 4. (met uitzondering van verzorgingsplaatsen)
Omschrijving en/of KPI's	Laden bij het eigen bedrijf 1. Logistiek adviseur om bedrijven op maat te ondersteunen met deskundig advies 2. Verkenning opstarten hoe groot de groep logistieke ondernemers is die niet op een bedrijventerrein zit.
(eventuele) Deadline	1. nvt 2. April 2024
Status	1. Work in progress 2. To do
Primaire verantwoordelijkheid	1. Logistiek adviseur 2. Projectleider
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	1. bedrijven, gemeentes, netbeheerders 2. Netbeheerders, gemeentes, Oost NL, Logistics Overijssel
Aanpak	2. Nog op te starten.

Bedrijventerreinenaanpak – artikel 4

Relevante tekst SOK	Het activeren van bedrijven voor het realiseren van laadinfrastructuur voor elektrische vrachtoertuigen en elektrische bestelvoertuigen. Samenwerkingsregio's stellen hiervoor in samenwerking met de Rijksoverheid en Netbeheerders een plan van aanpak op, en voeren de aanpak uit middels gerichte ondersteuning voor bedrijven. Het is mogelijk dat de laadinfrastructuur bedoeld in artikel 4.3 lid 1 onderdeel is van deze aanpak. Het plan van aanpak omvat ten minste inzicht in de noodzaak en mogelijkheden voor mitigerende maatregelen (inclusief eventuele vervolgacties) zoals collectieve laadpleinen en geclusterde aansluitingen
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Opstellen plan van aanpak bedrijventerrienen2. Aanpak uitvoeren
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. Afgerond2. Continu in 2024
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Done2. Work in Progress
Primaire verantwoordelijkheid	<ol style="list-style-type: none">1. Opdrachtgever2. Projectleiders
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	<ol style="list-style-type: none">1. Netbeheerders, Gemeentes, Bedrijventerreinen & Bedrijven.2. Netbeheerders, Gemeentes, Bedrijventerreinen & Bedrijven
Aanpak	Bedrijventerreinenaanpak

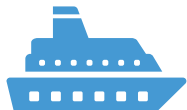

Elektrisch bouwmaterieel vrachtvoertuigen

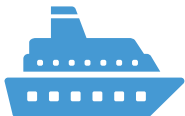

Aanpak bouw – artikel 5

Relevante tekst SOK	In samenwerking met de Rijksoverheid en Netbeheerders ontwikkelen van een 'Aanpak Laadinfrastructuur voor Elektrisch Bouwmaterieel'. In de aanpak worden de taken en inspanningen van de Partijen verder uitgewerkt, waaronder in ieder geval kennisdeling en de inzet van bestaande laadinfrastructuur mede ten behoeve van het laden van elektrisch bouwmaterieel. Streven is dat de aanpak medio 2024 gereed is
Omschrijving en/of KPI's	1. Deelname aan het landelijke proces om te komen tot een 'Aanpak Laadinfrastructuur voor Elektrisch Bouwmaterieel'.
(eventuele) Deadline	1. Eind Q2 2024 (onder voorbehoud van start landelijk proces)
Status	1. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	n.t.b.
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Landelijke partners
Aanpak	Aansluiten bij het landelijke proces.

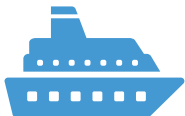

Elektrisch scheepvaart

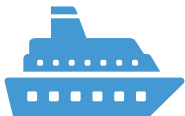
Landelijk dekkend laadnetwerk walstroom – en laadpunten – artikel 6

Relevante tekst SOK	Het in samenwerking met de Rijksoverheid opstellen van een definitie van een landelijk netwerk voor walstroom- en laadpunten ten behoeve van elektrische scheepvaart, inclusief de indicatoren waaruit blijkt of het netwerk voldoet aan de laadbehoefte. De definitie is eind 2024 gereed;
Omschrijving en/of KPI's	1. Deelname aan het landelijke proces om te komen tot een definitie van een landelijk netwerk voor walstroom- en laadpunten op te starten. We kijken naar raakvlakken met interessante lopende initiatieven zoals 'Het Walstroom Collectief'. We verkennen hoe we elkaar kunnen versterken.
(eventuele) Deadline	1. Q4 2024 (onder voorbehoud van start landelijk proces)
Status	1. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	n.t.b.
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Landelijke partners
Aanpak	Aansluiten bij het landelijke proces.

Aanpak elektrische scheepvaart – artikel 6

Relevante tekst SOK	In samenwerking met de Rijksoverheid en Netbeheerders ontwikkelen van een 'Aanpak Laadinfrastructuur voor Elektrische Scheepvaart'. In de aanpak worden de taken en inspanningen van de Partijen verder uitgewerkt. Het streven is dat deze aanpak eind 2024 gereed is;
Omschrijving en/of KPI's	1. Deelname aan het landelijke proces om te komen tot een Aanpak Laadinfrastructuur voor Elektrische scheepvaart te ontwikkelen.
(eventuele) Deadline	1. Q4 2024 (onder voorbehoud van voortgang landelijk proces)
Status	1. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Landelijke partners
Aanpak	Aansluiten bij het landelijke proces.

Walstroomverplichting TENT-T – artikel 6

Relevante tekst SOK	Samenwerken met de Rijksoverheid voor het bevorderen dat door alle TEN-T binnenhavens tijdig voldaan wordt aan de walstroomverplichtingen die voortvloeien uit Verordening betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen en het maken van afspraken over de inspanning die de Samenwerkingsregio hiervoor kunnen doen.
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Het maken van afspraken over de inspanning die de samenwerkingsregio hiervoor kan doen. Hiervoor sluiten we aan bij landelijk initiatieven.2. Aansluiten bij Clean Energy Hub
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. n.t.b.2. Janauri 2024
Status	<ol style="list-style-type: none">1. To Do2. Afgerond
Primaire verantwoordelijkheid	<ol style="list-style-type: none">1. n.t.b.2. Opdrachtgever
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Rijksoverheid, Netbeheerders
Aanpak	Sluiten aan bij de Learning Community Clean Energy Hub.

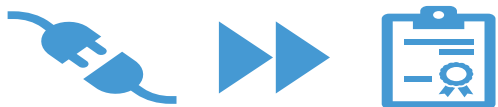

Elektrisch autobussen

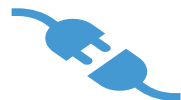

Landelijke dekkend netwerk autobussen - artikel 7

Relevante tekst SOK	Het in samenwerking met de Rijksoverheid opstellen van een definitie van een landelijk laadnetwerk voor elektrische autobussen, inclusief de indicatoren waaruit blijkt of het netwerk voldoet aan de laadbehoefte. De definitie is eind 2024 gereed;
Omschrijving en/of KPI's	1. Deelname aan het landelijke proces om te komen tot een definitie van een landelijk dekkend netwerk voor elektrische autobussen.
(eventuele) Deadline	1. Q4 2024
Status	1. To Do
Primaire verantwoordelijkheid	n.t.b.
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Landelijke partners
Aanpak	Aansluiten bij het landelijke proces.

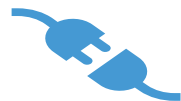

Randvoorwaarden

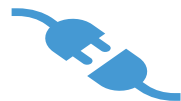
Nationale processen netcapaciteit – artikel 9

Relevante tekst SOK	Het borgen en agenderen van de vermogensbehoefte van mobiliteit in regionale programmerings- en prioriteringsprocessen zoals de Provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK), Regionale Energie Strategie (RES);
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. We leveren kennis en data over laadinfra en onze oplossingen aan de provinciale programma's die werken aan GEIS/SNIP/pMIEK. We dragen bij aan de discussie over prioritering en geven argumenten voor de ontwikkeling van laadinfra, ook in tijden van netschaarste.2. We agenderen landelijk de behoefte om samen op te trekken in het bepalen welke informatie minimaal nodig is in elk pMIEK-proces en hoe we zorgen voor een zo hoog mogelijke betrouwbaarheid van de benodigde informatie.
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. Doorlopend. Voor beide NAL-regio Oost provincies zijn startnotities gemaakt met verwachte deadlines voor de Energievisie (sept. 2024) en pMIEK 2.0 (feb.2025). Tijdig informatie aanleveren is essentieel.2. Maart 2024. Is een doorlopend proces waarin Regio Oost conform het proces in de startnotities de gevraagde informatie levert tbv de Energievisie en pMIEK.
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Work in Progress2. To do
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleiders NAL-regio Oost
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Programmamanagers GEIS en SNIP, regionale netbeheerders, NAL-werkgroep prognoses
Aanpak	<ol style="list-style-type: none">1. Voortbouwen op de bestaande samenwerking met provinciale pMIEK-collega's en deelname aan interne provinciale pMIEK-processen2. Agenderen als regio-overstijgende kennisvraag in NAL-overleggen en in dit Plan van Aanpak

Slim laden – artikel 9

Relevante tekst SOK	Implementeren van het Nationaal Opschalingsprogramma Slim Laden voor Iedereen
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Voor lopende concessie afspraken maken met concessiehouder, netbeheerder en gemeenten over implementatie van Netbewust laden.2. Afspraken maken voor andere concessies3. Afspraken maken voor Open Markt Model-palen (daarvoor kennis delen met regio Zuidwest)
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. 20242. en 3. 2025
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Work in Progress2. en 3. To do
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider Netbewust laden
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Contractmanagers NAL-regio Oost, CPO's, Netbeheerders, NAL werkgroep Slim laden
Aanpak	<ol style="list-style-type: none">1. Start gesprekken met concessiehouder van lopende concessie, daarna met concessies waar we contractmanagement voor voeren en vervolgens voor palen vanuit Open Markt Model.2. Landelijk informatie en ervaringen delen, borgen dat de aanpak zo uniform mogelijk blijft en signaleren als implementatie te langzaam gaat.3. Aanhaken op landelijk te ontwikkelen aanpak binnen SLVI voor de communicatie naar de e-rijder en deze regionaal toepasbaar maken

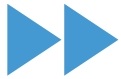
Mitigerende maatregelen – artikel 9

Relevante tekst SOK	In samenwerking met de Netbeheerders inzicht verkrijgen in de impact en haalbaarheid van duurzame mitigerende maatregelen.
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Afspraken maken met netbeheerders over inzicht dat nodig is, hoe en wanneer we dat verkrijgen, en over de benodigde capaciteit die hiervoor moet worden vrijgemaakt.2. Afspraken halfjaarlijks herijken
(eventuele) Deadline	<ol style="list-style-type: none">1. Maart 20242. Sept 2024
Status	<ol style="list-style-type: none">1. Work in Progress2. To do
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider NAL-regio Oost
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Netbeheerders, landelijke NAL-partners
Aanpak	<ol style="list-style-type: none">1. Overzicht maken van wat NAL-regio Oost nodig heeft van de netbeheerders aan o.a. data.2. Afspraken maken met netbeheerders om voldoende capaciteit vrij te maken om gezamenlijk aan de slag te gaan. Bij voorkeur gelijke afspraken met de 5 regionale netbeheerders.3. Landelijk kennis en ervaringen delen

Human Capital Agenda – artikel 9

Relevante tekst SOK	Ten behoeve van het vereenvoudigen van de installatie van laadpunten en het versnellen van de opleiding tot installateur spannen partijen die ook deelnemer zijn aan de Samenwerkingsovereenkomst 'Brede Human Capital Agenda Laadinfrastructuur' zich in om uitvoering te geven aan de afspraken uit die samenwerkingsovereenkomst
Omschrijving en/of KPI's	Landelijke ontwikkelingen volgen en uitkomsten zoveel mogelijk overnemen in onze aanpak.
(eventuele) Deadline	
Status	To Do
Primaire verantwoordelijkheid	projectleider
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Landelijke partijen
Aanpak	Iemand in team aanwijzen als aanspreekpunt voor de Human Capital Agenda die elk half jaar nagaat wat de stand van zaken is in het landelijke proces.

Doorlooptijden – artikel 9

Relevante tekst SOK	Ten behoeve van een realisatieproces met korte doorlooptijden spreken Partijen af dat: a) De Samenwerkingsregio's en Netbeheerders data beschikbaar stellen voor de monitor benoemd in artikel 11 lid 11d; b) De Samenwerkingsregio's, indien concessieverlener, een planmatige uitrol nastreven. Dit houdt in dat de Samenwerkingsregio's ten behoeve van een stabiele workflow, indien beschikbaar, ieder kwartaal een overzicht aanleveren bij de Netbeheerders van de geplande te plaatsen reguliere publieke laadpalen met een zichttermijn van twee jaar (uitrolplanning). Aan de hand hiervan stellen de uitvoerende instanties, waaronder de Netbeheerder, een toereikende (personele) capaciteitsplanning op. In de capaciteitsplanning is ten minste inzichtelijk hoe de Netbeheerders borgen dat aanvragen tijdig verwerkt worden; c) De Samenwerkingsregio's en de Netbeheerders zich inspannen om de plaatsing van publieke laadinfrastructuur via één arbeidsgang te realiseren;
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Data aanleveren ten behoeve van de landelijke monitor2. In samenwerking met netbeheerders inzicht bieden in capaciteitsplanning voor de lopende concessie. Bij voorkeur elk kwartaal met een zichttermijn van 2 jaar (uitrolplanning)3. Netbeheerders leveren een toereikende (personele) capaciteitsplanning op aan de contractmanager.4. De realisatie via één arbeidsgang wordt opgenomen in nieuwe contracten (is al zo in bestaande contracten)
(eventuele) Deadline <i>Zie vervolg volgende sheet</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Q4 20242. Q2 20243. Q3 20244. 2025 of later (afhankelijk van verlenging lopende concessie)

Doorlooptijden – artikel 9

Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. Data aanleveren ten behoeve van de landelijke monitor2. In samenwerking met netbeheerders inzicht bieden in capaciteitsplanning voor de lopende concessie. Bij voorkeur elk kwartaal met een zichttermijn van 2 jaar (uitrolplanning)3. Netbeheerders leveren een toereikende (personele) capaciteitsplanning op aan de contractmanager.4. De realisatie via één arbeidsgang wordt opgenomen in nieuwe contracten (is al zo in bestaande contracten)
Status	<ol style="list-style-type: none">1. To do2. To do3. To do4. To do
Primaire verantwoordelijkheid	<ol style="list-style-type: none">1. Projectleider NAL-regio Oost2. Contractmanager in samenwerking met CPO3. Netbeheerders4. Projectleider NAL-regio Oost
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Netbeheerders, concessiehouder, contractmanager
Aanpak	<ol style="list-style-type: none">1. Periodiek handmatig aanleveren van beschikbare data2 en 3 Werkafspraken maken met de netbeheerders en CPO4. Nemen we mee in geval van een nieuwe aanbesteding

Interoperabiliteit en harmonisatie – artikel 9

Relevante tekst SOK	Partijen werken samen aan interoperabiliteit door het gebruik van breed gedragen, neutrale en open protocollen en standaarden evenals gedragen normering voor laadinfrastructuur; Partijen zijn verantwoordelijk om te komen tot landelijke harmonisering van technische en kwalitatieve eisen voor laadinfrastructuur die zij aanbesteden. Partijen nemen, indien concessieverlener van laadinfrastructuur, minimaal de op dat moment geldende eisen met betrekking tot fysieke en cyberveiligheid op in de aanbesteding;
Omschrijving en/of KPI's	In aanbestedingen en andere opdrachten minimaal de (landelijk) gestelde eisen opnemen.
(eventuele) Deadline	doorlopend
Status	Work in Progress
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider NAL-regio Oost
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	NKL, gemeenten, marktpartijen, contractmanagement
Aanpak	Kennis en ervaringen delen met landelijke partners.

Governance

Bestuurlijke overleggen – artikel 11

Relevante tekst SOK	Partijen hebben twee keer per jaar een gezamenlijk bestuurlijk overleg waarin de voortgang van voorliggende samenwerkingsovereenkomst besproken wordt. Bij voorkeur in een bestaand bestuurlijk overleg. De Rijksoverheid vaardigt minimaal één bestuurder af, iedere Samenwerkingsregio vaardigt minimaal één bestuurder af, de Netbeheerders vaardigen minimaal één bestuurlijke vertegenwoordiger af en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten vaardigt minimaal één bestuurder af.
Omschrijving en/of KPI's	Streven dat er vanuit NAL-regio Oost een bestuurlijke vertegenwoordiger deelneemt aan het landelijke bestuurlijk overleg.
(eventuele) Deadline	Doorlopend voor elk bestuurlijk overleg
Status	To Do
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider NAL-regio oost
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	lenW
Aanpak	We denken in landelijke NAL-overleggen mee over de invulling van het bestuurlijke overleg. We zorgen dat de afspraak in de agenda staat en de bestuurder voorbereid is op het overleg.

Bestuurlijke overleggen in de regio – artikel 11

Relevante tekst SOK	<p>De Samenwerkingsregio's spannen zich in om, naar eigen invulling, samenwerking met inliggende gemeenten te organiseren en hen, in overleg, naar behoefte te ondersteunen. De Samenwerkingsregio's werken deze verantwoordelijkheid uit in de Regionale Aanpak Laadinfrastructuur. De Samenwerkingsregio spant zich in om:</p> <ul style="list-style-type: none">a) ten minste jaarlijks bijeen te komen met (een vertegenwoordiging van) bestuurders van inliggende gemeenten. Bij voorkeur sluit de Samenwerkingsregio voor deze bijeenkomst aan bij bestaande (provinciale) overlegstructuren;b) ten minste twee keer per jaar bijeen te komen met inliggende gemeenten die een zero emissie zone invoeren om de voortgang op het gebied van laadinfrastructuur te bespreken.
Omschrijving en/of KPI's	<ol style="list-style-type: none">1. De regio organiseert 2 maal per jaar een bestuurlijk overleg 'Stuurgroep NAL-regio Oost'.2. De 8 grote gemeenten (die een zero emissie zone invoeren) komen om de zes weken bij elkaar, om ervaringen te delen. Hier agenderen we periodiek het onderwerp ZE-zones.
(eventuele) Deadline	Doorlopend
Status	Work in Progress
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleiders NAL-regio Oost
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Gemeenten en netbeheerders
Aanpak	De stuurgroep bestaat uit de twee gedeputeerden uit Gelderland en Overijssel, per inliggende RES-regio een vertegenwoordigende wethouder en vertegenwoordigers van de netbeheerders.

Werkgroep prognose, monitoring & data – artikel 11

Relevante tekst SOK	De Rijksoverheid is verantwoordelijk om uiterlijk 1 januari 2024 een werkgroep voor prognoses, monitoring en data op te zetten, bestaande uit een afvaardiging van de Rijksoverheid, Samenwerkingsregio's en Netbeheerders
Omschrijving en/of KPI's	Deelname aan de werkgroep prognoses.
(eventuele) Deadline	2024
Status	Work in progress
Primaire verantwoordelijkheid	Projectleider NAL-regio Oost
In samenwerking met (benoemen stakeholders)	Andere NAL-regio's, netbeheerders, Rijk
Aanpak	Actieve deelname aan de werkgroep prognoses. Onder andere borgen dat de Outlooks zowel voor de IP's van netbeheerders als voor beleid overheden bruikbaar zijn. Meedenken om tot een proces te komen waarin lokale informatie kan worden meegenomen in de Outlooks.

Begroting

Begroting 2024 -2025

*bedragen zijn afgerond en excl. 5% afdracht aan het BTW-compensatiefonds.

De nieuwe middelen voor 2023 zijn verdeeld over 2024 en 2025

Inkomsten NAL Oost in € (afgerond)	2024	2025
SPUK NAL Oost	4.000.000	3.000.000
<hr/>		
]		
Uitgaven NAL Oost in €	2024	2025
Personeel/menskracht	900.000	900.000
Oprachten/adviezen	800.000	800.000
Witte Vlekken	800.000	800.000
<hr/>		
Stimulering	1.500.000	500.000
<hr/>		
Totaal	4.000.000	3.000.000